

03.14 Ο Φιλελληνισμός

Τι ήταν ο Φιλελληνισμός ;

«Φιλελληνισμός», είναι ένας όρος που χρησιμοποιείται ήδη από το 1761. Από τα τέλη του 18ου αιώνα **με τη λέξη Φιλελληνισμός εννοούσαν την ιδεολογική και πολιτική κίνηση** που αναπτύχθηκε κυρίως στις ευρωπαϊκές χώρες και στην Αμερική **με σκοπό την ηθική και την υλική ενίσχυση του ελληνισμού κατά την Τουρκοκρατία και κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του 1821.**

Ποιοι ήταν οι Φιλέλληνες ;

Οι Φιλέλληνες ήταν :

- Ρομαντικοί, ιδεαλιστές (κυρίως φοιτητές), λάτρεις της αρχαίας Ελλάδας.
- Πολιτικοί, πρώην στρατιωτικοί και άνθρωποι που διώκονταν για τις ιδέες τους, όπως ο Ιταλός κόμης Σανταρόζα.
- Έμποροι, τραπεζίτες και μέλη εκπαιδευτικών ή θρησκευτικών ιδρυμάτων.

Ποια ήταν η δράση των Φιλελλήνων στην Ελλάδα ;

Στην Ελλάδα έφτασαν περίπου **1200 Φιλέλληνες** (Γερμανοί, Γάλλοι, Ιταλοί, Πολωνοί, Ελβετοί, Άγγλοι) και έπαιρναν μέρος σε μάχες κατά των Τούρκων.

Ποιες ήταν οι αποστολές Φιλελλήνων ;

Έγιναν δύο αποστολές Φιλελλήνων προς την Ελλάδα. Η πρώτη έφτασε τον **Ιούνιο του 1821** με έξοδο του **Δημήτριου Υψηλάντη**, ενώ δυο μήνες αργότερα θα φτάσει στην Ελλάδα και η δεύτερη αποστολή με επικεφαλής τον Άγγλο αξιωματικό **Τόμας Γκόρντον**.

Τι ήταν το τάγμα των Φιλελλήνων ;

Από ορισμένους Φιλέλληνες ιδρύθηκε τον Μάιο του 1822 ξεχωριστό **Τάγμα Φιλελλήνων** που οργανώθηκε με βάση το γαλλικό στρατιωτικό σύστημα. Πήρε μέρος στη **μάχη του Πέτα** (4 Ιουλίου 1822), όπου όμως είχε τεράστιες απώλειες.

Ποια ήταν η δράση των Φιλελλήνων στο εξωτερικό ;

Σε μεγάλες πόλεις του εξωτερικού ιδρύονται **Φιλελληνικές Επιτροπές** με σκοπό την ενίσχυση των Ελλήνων αγωνιστών. Συγκεντρώνουν **χρήματα, πολεμοφόδια και τρόφιμα** και **βοηθάνε ηθικά τον αγώνα με δημοσιεύσεις σε εφημερίδες, καλλιτεχνικά έργα και συναυλίες.**

Φοιτητές και έμποροι ιδρύουν Φιλελληνικές Επιτροπές (Κομιτάτα) στην Ελβετία και τη Γερμανία με κύριο στόχο την περίθαλψη Ελλήνων προσφύγων. Πρωτοστάτες υπήρξαν πανεπιστημιακοί καθηγητές που αρθρογραφούσαν υπέρ της Επανάστασης, όπως ο **Γουλιέλμος Κρουγκ** αλλά και τραπεζίτες σαν τον οικονομολόγο **Ιωάννη Εϋνάρδο**, που αργότερα συνέβαλε στην ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας.

Παρόμοιες επιτροπές ιδρύθηκαν στη Γαλλία και την Αγγλία, το Βέλγιο και την Ολλανδία. Μέλη των επιτροπών αυτών ήταν και σημαντικοί Φιλέλληνες: ο Γάλλος συγγραφέας **Βίκτωρ Ουγκώ** και ο Άγγλος νεαρός ποιητής **Λόρδος Μπάιρον**, ο οποίος επισκέφθηκε το Μεσολόγγι στα τέλη του 1823, όπου μάλιστα αρρώστησε και πέθανε (19 Απριλίου 1824), ο Άγγλος ποιητής **Πέρσι Σέλλεϋ**, ο Γερμανός ποιητής **Φρίντριχ Σίλερ** κ.ά.

Άλλοι Φιλέλληνες ήταν οι Βρετανοί στρατιωτικοί **Φρανκ Χέιστινγκς**, ο **Τόμας Γκόρντον** και **Ρίτσαρντ Τσορτς**, ο Γάλλος στρατιωτικός **Κάρολος Φαβιέρος**, ο Ιταλός κόμης **Σαντόρε Ντι Σανταρόζα**, οι Γάλλοι ζωγράφοι **Ευγένιος Ντελακρουά** και **Αρι Σέφφερ**, ο **Ιωάννης Ιάκωβος Μάγερ**, Ελβετός τυπογράφος που έδρασε στο Μεσολόγγι κ.ά.

Στην Αμερική, παρά το διάγγελμα του προέδρου της **Μονρόε** το 1822 υπέρ του αγώνα των Ελλήνων για την Ανεξαρτησία τους, το φιλελληνικό ενδιαφέρον περιορίστηκε κυρίως στη συγκέντρωση και αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας.

Γλωσσάρι

Ιδεαλιστής : Αυτός που διαπνέεται από ανώτερες ηθικές αρχές, ο οπαδός κάποιας ιδεολογίας.

Ανθρωπιστική βοήθεια : Η βοήθεια σε τρόφιμα και υλικά σε ανθρώπους που έχουν ανάγκη.